

CHP, Solculuk ve Ulusalculuk Üzerine

İçeriği Yazan: [Mehmet ÇAĞIRICI](#) [1] Zaman: Çar, 03/09/2014 - 07:33

Yazar Bloğuna Ekle: Yazarlar Bloğunda Görünmesin

Mayıs 2010 da 33. Kurultayda verilen oyların % 100'nu alarak Genel Başkan olan Kemal Kılıçdaroğlu ve CHP merkez yönetimi, bugüne kadar ana muhalefet partisi olarak üç seçime ve bir de referanduma katıldılar; ancak en son cumhurbaşkanlığı seçimi dâhil bütün seçimlerde bekledikleri ve istedikleri hedeflerinin altında kaldılar.

Cumhurbaşkanlığı seçiminden sonra, aday belirleme yöntemi ve parti yönetiminin diğer hataları ve yanlış kararları konusunda tartışmak üzere CHP içinde "ulusalci" olarak anılan bir grup milletvekili, Sayın Emine Ülkü Tarhan sözcülüğünde bir basın toplantısıyla kurultay çağrısında bulundu.

Önce imza toplayarak Kurultayı kendileri toplansın diyen Sayın Kemal Kılıçdaroğlu, sonuçta artan baskılara dayanamayarak kurultay toplamaya karar verdi.

Kurultay, Ankara'da küçük bir salonda üç haftalık bir zaman içinde 5-6 Eylül'de toplanacak. Kurultayın demokratik olmayan bir yöntemle ve ortamla aceleye getirilmesi bir yana, parti merkezinde söz sahibi olan bazı ileri gelen CHP sözcülerinin "Ulusalci" kanada olan saldırıları da giderek yoğunlaştı. Bunlar arasında sosyolog Binnaz Toprak ve uzun yıllar yurt dışında yargıcılık yapmış olan Rıza Türmen de var.

Binnaz Toprak Birgün gazetesine verdiği demeçte "Ulusalci çizginin solda yeri yok!" derken CHP İzmir Milletvekili ve eski AİHM yargıcı Rıza Türmen, "CHP'nin hedefi çağdaş sosyal demokrasi olmalı. Hem ulusalci hem solcu olamazsınız." demektedir.

Her iki CHP'li politikacı da tamamen aynı fikirdeler. "CHP, sosyal demokrat olmalı; solcu olmalı; fakat ulusalci olmamalı; çünkü solculuk ile ulusalcılık, asla birbiriyle uyuşmaz!" düşüncesinde birleşmektedirler.

Kısaca solculuğu tanımlayalım. Solculuk; kabaca ve genel anlamda, toplumda özgürlüğü ve sosyal adaleti, sosyal eşitliği amaçlayan bir siyasi ideolojidir.

Ulusalculuk (Milletçilik) kavramı, buna karşılık toplum bağlamında SOYUT bir kavramdır. Soyut kavramlar ancak düşünce, analiz ve yargılama yöntemiyle kavranan, değişen nesnel koşullara bağlı olarak anlam değiştiren kavramlardır. Dolayısı ile somutlaştırmadan bu kavramları söylemlerde kullanmak; içi boş, yetersiz ve aldatıcıdır.

O halde soyut kavramların mutlaka somutlaştırılması gerekir. Bir soyut kavramın somutlaşması ise, o soyut kavramın içeriğinin mutlaka belli bir ZAMANA ve belli bir MEKÂNA bağlanmasıyla olur.

Çok kullanılan GENEL anlamıyla ulusalcılık; bir kişi veya toplumsal bir grubun içinde yaşadığı veya ait oldukları ulus çıkarlarını siyasi düşünce ve eylemlerinin merkezine yerleştirme yöntemidir. Bu bağlamda ulusalcılık, "ulus"(Millet) kavramıyla doğrudan ilişkilidir.

Her kavram gibi ulus(millet) kavramı da tarihseldir. Yani insanlık toplumunun belli tarihi koşullarında

Sosyal Medya: [Facebook](#) | [Twitter](#)

ortaya çıkmıştır ve bu koşulların yok olmasıyla da tarihten silinecektir. Kavramlar nesnel gerçekliği düşüncede yansıtan araçlar olduğundan, yani nesnel gerçekliğe bağlı olduklarından, ulus kavramı da toplumun nesnel gelişimi ve başkalaşması sürecinde tarih içinde anlam değişikliğine uğramıştır.

Uluslar tarihinde ilk önce dünyamızda Avrupa kıtasında şekillenmiştir. Özellikle Batı Avrupa toplumlarında sanayileşme ve ticaretin gelişmesiyle birlikte kapitalist ilişkiler yoğunlaşmıştır. Bu toplumlarda ekonomiye Fransızca burjuvazi denen sanayi, banka ve ticaret sermayedarları egemen olmuş, devlet ve siyasetin artık temel ve genel görevi de bu sınıfın ekonomik, hukuki ve toplumsal ihtiyaçlarını düzenlemek ve korumak olmuştur.

Adına kapitalizm denen bu sanayi toplumları; geçmişin feodalizm denen, ekonomileri sanayiden çok tarım ve hayvancılığa dayanan, sosyal olarak toprak ağalığı, marabalık, esnaf ve zanaatkârlardan, din adamları vs. oluşan toplumların bağrında gelişmiş ve serpilmişlerdir.

Feodalizmde devlet ile vatandaş arasındaki bağ; daha çok kan bağı yani akrabalık, aşiret veya sülale veya inanç bağı, yani aynı dinden, aynı inançtan olma (ümmetçilik) ile sınırlandırılmış iken, sanayileşen burjuva toplumunda bu bağ burjuvazinin çıkarlarına ters düştüğünden, aşılarak; devlet ile vatandaş arasındaki bağ milli(ulusal) bir karakter kazanmıştır.

Kısaca feodalizmde insanları birbirlerine bağlayan inanç ve akrabalık bağları; yerini kapitalizmde bireysel, yani vatandaşlık düzeyinde özgürlük ve siyasi eşitlik vaat eden ulusal kimliğe bırakmıştır.

Kapitalizmde burjuvazinin birinci derecedeki çıkarı, yaşadığı toplumda devletin kendisine ekonomik girişimlerinde her türlü özgürlüğü tanımasıdır (liberalizm). Kapitalizmde burjuvazinin önem verdiği diğer bir çıkarı ise iş yerinde çalıştırdığı işçi ve onun aile fertlerinin de kişisel ve siyasal olarak özgür olmalarıdır. Çünkü kendisinin ve ailesinin yaşaması için artık hiçbir maddi varlığa sahip olmayan emekçilerin, feodalizmde olduğu gibi bir marabanın toprak ağasına bağlı kalması, dolayısı ile özgür olamaması, sanayide çok çeşitli işyerinde çalışabilmelerini engellen temel faktördür.

Somut olarak bu toplumsal koşullarıyla kapitalizm; özellikle Batı Avrupa'da belli ülkelerde (İngiltere, Fransa, Almanya, Rusya vs. gibi) burjuvazinin öncülüğünde feodal güçlere karşı devrimci mücadelelerle uluslaşma ve ulus devlet kurma(Milliyetçi Hareketler) biçiminde zafere ulaşmıştır (1689 İngiliz Parlamenter Devrimi, 1789 Fransız devrimi vs. gibi)

Ülkemizde uluslaşma süreci yani Türk ulusu, Osmanlı toplumunun bağrında uzun bir tarihi süreçte oluşmuştur. Her toplumsal hareket gibi Türk milliyetçiliği de Avrupa'daki burjuva milliyetçi hareketlerinin, özellikle 1789 Fransız devriminin etkisi ile 18. yy ortalarından itibaren 1839 Tanzimat Fermanı ve daha sonra 1856 Islahat Fermanı ile Osmanlı sultanlık egemenliğinden siyasi tavizler kopararak gelişmiştir.

Türk burjuva ulusal hareketi; ilk büyük zaferini 1876 Teşkilatı Esasiye ile kazanmış, arkasından 1908 Hürriyet devrimiyle Osmanlı toplumunu yönlendiren bir siyasi hareket haline gelmiştir.

Ancak Türk ulusu, ulus olarak dünya ve ülke çapında gerçek kimliğini ve itibarını 1919-1923 anti-empyralist ulusal kurtuluş mücadelesiyle ve 29 Ekim 1923 Cumhuriyetin ilanıyla bulmuştur. Bunun da nedeni Avrupa'da yükselen kapitalizmin bu dönemde empyralist bir nitelik kazanarak, petrolce zengin Osmanlı topraklarını, kendi aralarında paylaşmak için işgaline kahramanca direnmesidir.

Özetlersek ulus veya millet, belli tarihi koşullar altında, belli bir coğrafyada oluşan toplumsal bir birliktir. Ulus veya milletin tarihsel doğuşu, kapitalist sistemin bir sonucudur. Bir toplumsal sistem olarak kapitalizm; temel olarak burjuva ve işçi sınıfını ve kendisinden önceki feodal toplumdan miras aldığı toprak ağalığı, köylüler, esnaf ve zanaatkâr hep birlikte bir devlet çatısı altında birleştirerek ulusu ve ulus devleti yaratmıştır. GENEL anlamda ulusalcılık ise bu toplumun çıkarını savunmak demektir.

Bir ulus devlette etnik ve inançla ilgili değerler; artık siyasal değil, BİREYSEL düzeyde kültürel hak olarak vatandaşlarına tanınmıştır. Bu nedenle etnik ve dini değerler temelinde yapılan her türlü siyaset; ulusu ve ulus devleti parçalar, böler. Dolayısı ile yine genel anlamda ulusalcılık; etnik ve inanç temelindeki siyasete karşıdır; ulusalcılık, ulusal birlik ve laiklik temelindeki siyasetten yanadır.

20. yüz yılın başından itibaren Avrupa ve Kuzey Amerika'daki bazı kapitalist toplumlar nitelik değiştirerek emperyalist özellikler kazanmışlardır (ABD, İngiltere, Almanya, Fransa vs. gibi). Emperyalizm; gelişmiş olmaya, zenginliğe ve güce dayanan bir politikayla sömürü ve baskıya dayanan toplumsal ilişkileri küresel çapta yaygınlaştırma olgusudur.

Kapitalizmin son aşaması olan emperyalizme dönüşmesiyle birlikte ulus ve ulusalcılık ta anlam değiştirmiştir. Bazı uluslar emperyalist bir karakter kazanırken, bu sürecin dışında kalan uluslar ya bağımsız, ya bağımlı veya eski-yeni sömürge ulus olarak varlıklarını sürdürmüşlerdir.

1917 Ekim Devrimiyle Rus ulusu ve devrim öncesi onun sömürgesi durumunda olan daha 13 ulus ta birlikte sosyalist bir karakter kazanarak sosyalist ulus özelliğini kazanmışlardır.

İşgalci emperyalist güçlere karşı Mustafa Kemal Paşanın öncülüğünde Anadolu ve Rumeli Kuvayı Milliye 'de örgütlü burjuva güçlerinin halkla birlikte başlattığı ulusal kurtuluş hareketiyle de Türk ulusu, yeni, laik ve modern bir cumhuriyetçi devleti kurarak antiemperyalist "bağımsız" bir ulus haline gelmiştir. Ancak 1950 yıllarından itibaren Türkiye; ülkedeki egemen büyük burjuvazinin içerde toprak ağaları ve cemaatlerle(feodal kalıntılarla) , dışarda emperyalizmle işbirliğine girerek, yeniden bağımlı bir ülke konumuna düşmüştür.

II. Dünya Savaşı sonrası Asya, Latin Amerika ve Afrika'da halklar ve uluslar çeşitli demokratik ve sosyalist devrimlerle emperyalizmi, sömürgeciliği ve kapitalizmi aşarak ya sosyalist veya bağımsız kapitalist devletler kurmuş; nitelik değiştirmişlerdir.

Özetle çağımızda uluslar çok çeşitli nitelik taşımaktadır. Kabaca biz bu ulusları;

- Emperyalist uluslar (Emperyalist ulusalcılık)
- Sosyalist uluslar (Sosyalist ulusalcılık)
- Bağımsız uluslar (Bağımsızlıkçı Ulusalcılık)
- Bağımlı uluslar (Mandacılığa (işbirlikçiliğe) karşı "Bağımsızlıkçı Ulusalcılık") olarak dört kategoride toplayabiliriz.

Ülkemiz Türkiye'yi son kategoriye yerleştirebiliriz. Türkiye'deki ulusalcılığı, emperyalizm bağlamında mandacılığa veya işbirlikçiliğe karşı olarak "Bağımsızlıkçı Ulusalcılık" anlamındadır. Çünkü Türkiye emperyalizme bağımlı kapitalist bir ülkedir.

Sonuçta soyut toplumsal bir kavram olan ulusalcılık kavramı da çağımızda çeşitli nitelikler taşıyan uluslara bağlı olarak farklı anlamlar taşımaktadır. Yani ulusalcılık kavramını duyduğumuzda ilk aklımıza gelmesi gereken soru "Hangi Ulusalcılık?" veya "Kimin Ulusalcılığı?" olmalıdır.

Basitçe zamanımız dünyasında ulusalcılık; emperyalist, sosyalist ve bağımsızlıkçı ulusalcılık olarak üç kategoride anlamalıyız! Çağımızda bağımsız ve bağımlı ülkelerdeki ulusalcılığı (Bağımsızlıkçı ulusalcılığı), işçi sınıfının, çoğu zaman onun öncülüğünde emperyalizmle işbirliği yapmayan diğer halk grupları ve burjuvazi ile yapacağı veya yapmış olduğu geniş bir ittifak hareketi olarak değerlendirmeliyiz.

Ayrıca bu bağlamda bir konuya daha dikkat çekmeden geçmeyelim. Çağımız küreselleşme çağıdır. Yani çağımızda, ulusların; niteliğinden bağımsız olarak birbirlerine yaklaştığı, ekonomik, siyasi, sportif, kültürel vs. sıkı ve yoğun alış verişte bulunduğu bir çağdır. Ancak nesnel, zorunlu ve ilerici bir gelişme olan küreselleşme, küresel tekeli finans sermayenin, emperyalist ülkelerin gölgesinde ve egemenliğinde gelişmektedir. Yani küreselleşme sürecinden en fazla faydayı emperyalist ülkeler ve büyük finans kapital sağlamakta, diğer uluslar bu süreçte değişik derecelerde fayda sağlarken, fakat aynı zamanda büyük ölçüde mağdur da olmaktadır. Dolayısı ile sağlıklı ulusalcılık; küreselleşme sürecinde, bu sürece tam cepheden karşı çıkmadan, kendi ulusunun mağdur olmaması, emperyalizme karşı ulusal değerlerin korunması demek olacaktır.

Şimdi asıl konumuza dönebiliriz.

Eğer solculuk; soyut anlamda toplumda özgürlüğü ve sosyal adaleti, sosyal eşitliği amaçlıyorsa ve de ulusalcılık ise ait olduğu toplumun ulusal çıkarlarını koruyup kollamaksa o zaman bizim bu iki kavramı somutlaştırarak, bunların arasında nerede kan uyuşması veya uyuşamaması olduğuna bakmamız gerekir.

Söz konusu olan “Solculuğun” ve de “Ulusalcılığın” somut mekânı Türkiye ise somut zamanı da içinde yaşadığımız son yıllardır.

Türkiye ekonomisi, sanayisi, finansmanı ve teknolojisi ile dışa bağımlıdır. Ülke siyaseti de emperyalizm tarafından oluşturulan, iktidara taşınan ve desteklenen 12 yıllık AKP hükümeti, BOP eş başkanlığı, muhalefet partilerin “Batıya yönelik politikaları”, pasifliği ve beceriksizliği ile de emperyalist sisteme bağımlıdır.

Ülke askeri bakımdan NATO’ya bağımlıdır. NATO’da ise daha çok ABD, İngiltere, Almanya, Fransa vs. gibi emperyalist devletlerin dediği olur.

Somit olarak emperyalizme her bakımdan bağımlı olan Türkiye’de solcu bir toplumsal programı gerçekleştirmek; ilk etapta “Bağımsızlık” demektir. Çünkü Türkiye toplumunda özgürlükleri genişletmek, sosyal adaleti ve sosyal eşitliği sağlamak her şeyden önce ülkenin özgürlüğünü kısıtlayan, sosyal dengeleri bozan emperyalizme bağımlılığını tasfiye etmekle mümkündür.

Öte yandan emperyalizme bağımlı Türkiye’de somut olarak ulusalcılık, yani ülkenin yer altı- yer üstü değerlerini, çalışan insanların emeğini yabancı güçlere karşı korumak ta “Bağımsızlık” demek değil midir? Çünkü Türkiye’nin emekçilerini sömürüp her yıl 11-12 milyar dışarıya kar ve faiz transferi yapan, ülkenin madenlerini talan eden, Bankaların % 50 sini, Borsanın % 70 ‘ni kontrol eden emperyalist yabancı sermayedir.

O halde bırakalım bu iki kavram arasındaki kan uyuşmazlığını; Türkiye’de solculuk, neredeyse ulusalcılıkla eş anlamlı ve eş değerlidir!

Yaşasın tam bağımsız ve demokratik Türkiye!

Mehmet ÇAĞIRICI

mehmet.cagirici@politikadergisi.com

Yorumlar

- [Analiz](#) [2]
- [Güncel](#) [3]
- [İç Siyasa](#) [4]

Kaynak URL (01/05/2024 - 11:53 tarihinde yazdırıldı):

Sosyal Medya: [Facebook](#) | [Twitter](#)

Page 4 of 5

Bu sitedeki içeriklerin izinsiz alınması, kopyalanması, başka bir imza ile izinsiz ve "kaynak gösterilmeden" yayınlanması kesinlikle yasaktır. Tam bağlantıyı (link) ve yazar / çizer adını kaynak göstermek şartıyla, alıntı

<https://www.politikadergisi.com/makale/chp-solculuk-ve-ulusalcilik-uzerine>

Bağlantılar:

- [1] <https://www.politikadergisi.com/pd-uye/mehmet-cagirici>
- [2] <https://www.politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/analiz>
- [3] <https://www.politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/guncel>
- [4] <https://www.politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/ic-siyasa>